

De yngre KVISTPOJKARNA: "LÅTAR efter de äldre Kvistpojkarne"

Upptecknade efter bröderna EINAR (enradigt durspel) och TORE (fiol)

OXMARSCHEN och KONJAKEN är ett par av de sörmlandslåtar som numera spelas i hela landskapet - från Mälaröarna i öster ned i en bred kil västerut. De finns naturligtvis i KVISTPOJKARNAS repertoar tillsammans med bl. a. de vackra sörmländskorna INGEBORG och CHRISTINA. Även andra kändisar möter oss - ibland i en ny variant - någon gång också med en dittills okänd repris!

Detta om detta - här redovisas nu ytterligare några av brödernas låtar - numera inte så ofta hörda.

Ursprunget är i de flesta fall okänt och trots en viss antydning i rubriken finns inga säkra belägg för någon viss kompositör. Rubrikens andra del bör därför med bibehållen symmetri tolkas "Låtar som far och Mokvist - och några till spelade"

Därmed är *de äldre Kvistpojkarne* presenterade och kan förtydligas med några namn och data.

KNUT KVIST

född 1886 vid Underås på Enhörnalandet;

Flyttade till Sundsvik och arbetade åt Bruket sommartid med tegelarbete och på vintrarna med skogsavverkning (bl a i skogarna runt Trosa/Vagnhärad)

Spelade munspel, enradigt durspel, fiol och ess-kornett.

FRANS MOKVIST

född omkring 1880 i Enhörna;

Arbetade som tegelbrännare.

Spelade durspel och anlätades ofta för att tillsammans med Knut svara för musiken på danskvällarna hemmavid eller runt om i trakten. Ibland kunde man också få tillskott av en släkting till Frans. Även han var durspelare och Knut spelade då fiol. (Knut blåste kornett i Brukets mäsingsextett men instrumentet användes inte till dansmusik)

De äldre Kvistpojkarne mest aktiva tid som spelmän torde ha infallit runt sekelskiftet och ett par tiotal år framåt.

De yngre Kvistpojkarne

TORE KVIST

född 1913

EINAR KVIST

född 1914 (båda i Sundsvik)

Vid Sundsvik fanns alltså inte bara tegelbruk (fö ett av de äldsta i landet och leverantör vid bl a bygget av Gripsholms Slott) - dit hörde också omfattande skogshantering, jordbruk och boskap men också såg och kvarn. Detta innebar en levande bygd med goda möjligheter till sysselsättning för det växande släktet. Då Knuts äldsta söner Tore och Einar tog steget ut i världen medförde de inte bara nyttig erfarenhet av arbete med jord och skog utan också ett musikaliskt arv, visor, marscher, låtar och dängor som följt dem sen barnsben.

I pojkarne arv ingick utom repertoaren - och naturligtvis namnet - med tiden också instrumenten - som de småningom började spela på! Men då hade de - var och en på sitt håll - tagit ganska god tid på sig: Einar som skrivit och med bravur framfört sina tidstypiska texter till några av melodierna började inte kompa sig själv på fars enradiga förrän några år efter de sextio och innan Tore gav sig på fiolen var han en bit över sextiofem. Han hade då å andra sidan varit musikaliskt aktiv som batterist i den mycket populära dansorkestern Vikingarna från Nykvarn (1936-1945)

Einar och Tore är båda omtyckta konstnärer inom keramik och bildkonst - men se det är en helt annan historia!

Uppteckningarna

EINAR som spelar alla låtar på sitt enradiga durspel behöver inte bekymra sig om tonart..

C-dur är å andra sidan inte den lättaste eller mest vanliga för låtar på fiol och när TORE härom året lärde ut TRALLPOLSKAN valde han g-dur. Att flera av låtarna troligen är "födda" på durspel har alltså inte hindrat en notering med tanke på ett gemensamt

framförande på fiol och dragspel.

Urvalet av låtar har följt huvudregeln: Vi har hoppat över KONJAKEN, INGEBORGS och de andra som vi hört förut. Av resten redovisas här ett smakprov där ungefär hälften av materialet är utnyttjat.

Låtarna är med ett par undantag namnlösa men ett halvdussin har uppkallats efter EINARS texter som

finns samlade i ett häfte kallat "Visor om händelser som varit". *Notbilden* bör ses som en "råkopia" där tonföljd och indelning nöjaktigt kan inhämtas medan fraserings, tempo etc överläts åt enskild utövare.

Rönninge, juni 1997

T ÅHBECK

I. Ålekvarnsvalsen

(enligt Einar komponerad av Kvistpojkarne 1902)

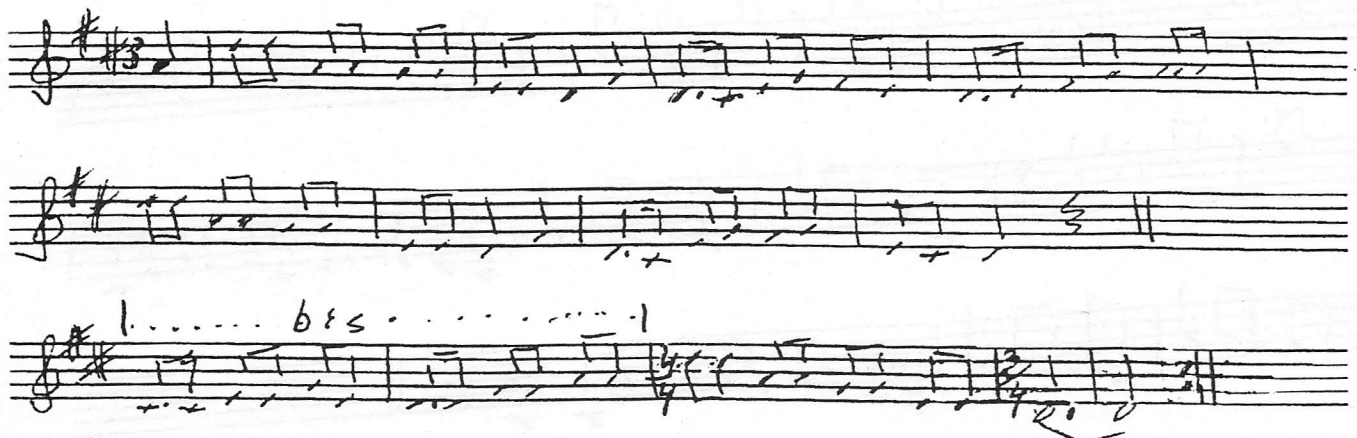
2. Polkett

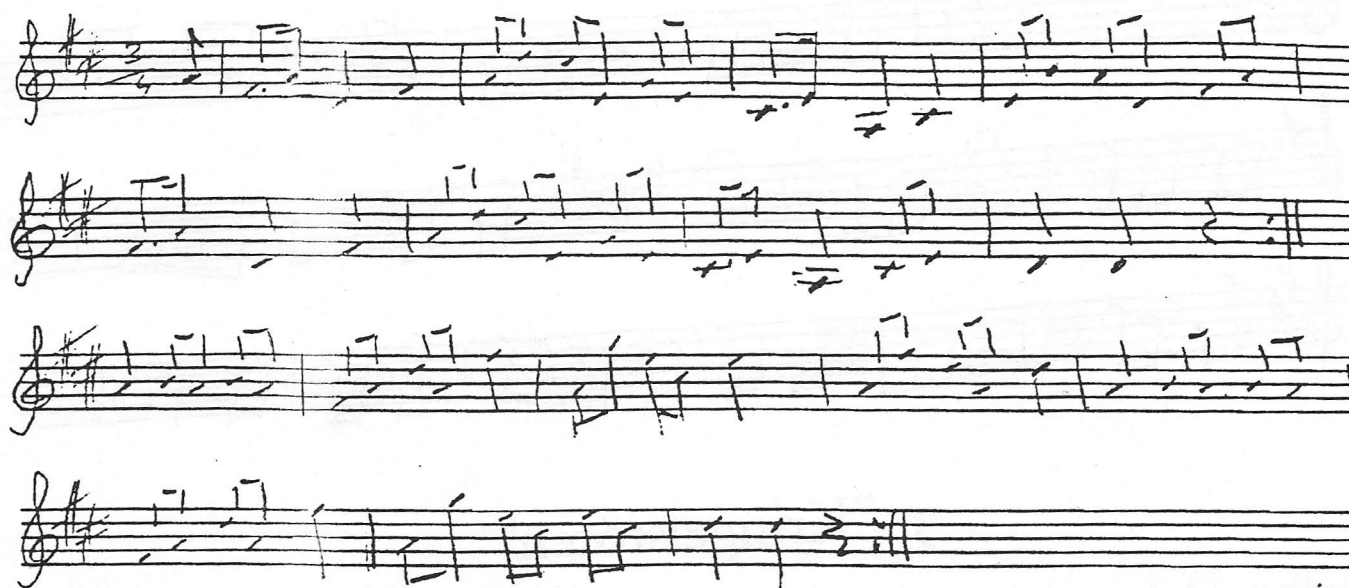
3. "Kringelstöten"

4. "Gamla farmor"

5. Mazurka

6. Schottis

7. "Kärringträtan"

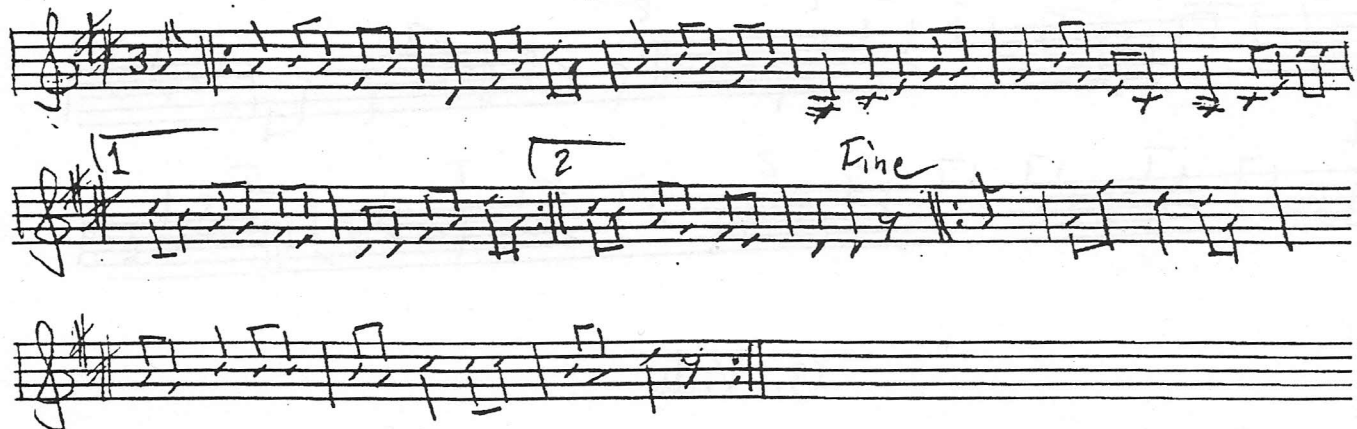

8. Vals

9. "Vänstersvängen"

(sprättmazurka)

10. "Täljetoken"

(polska)

II. Schottis

12. "Muntergök"

(Gubbstöt)

13. Vals

14. Skomakarpolska

15. Polska

